

Jegyzőkönyv kivonat

Jelölt neve: Szabó Sándor őrnagy

Doktori védés időpontja: 2018. 02. 08.

11. Az új tudományos eredmények összefoglalása, a munka értékelése tartalmi és módszertani szempontból, esetleges különvélemények, a bírálóbizottság állásfoglalása a nyilvános vitában vitatott kérdésekről:

Szabó Sándor: Az új generációs mentesítő rendszerek hatása a hazai ABV mentesítő képesség átalakítására c. kutatásról és az erről készült értekezésről a Bírálóbizottság megállapításai az alábbiakban foglalhatóak össze:

A téma aktualitása. A téma aktuális és időszerű, mivel napjaink biztonsági környezetében jelen vannak azok az új típusú kihívások és fenyegetések, amelyek között a proliferáció különös jelentőséggel bír, ezért a katonai területen a védelmi eszközök, felszerelések és a mentesítő eszközök szerepe megnőtt, és fejlesztésük időszerű, annak érdekében, hogy a legkorszerűbb eszközök álljanak rendelkezésre. A még működő, de több mint 40 éves magyar fejlesztésű ABV mentesítő technikákkal szemben támasztott követelmények nem teljességében követik le a NATO normákat. Az újbeszerezésű modern eszközök alkalmazásának, továbbá az elméleti, doktrinális háttér kialakítása viszont még várat magára, ezért időszerűvé teszi annak vizsgálatát és az erre vonatkozó javaslatok megtételét.

Az kutatás tartalmi jellemzői. A jelölt jól határozta meg a tudományos problémát és a hipotéziseit, és ennek megfelelő célokat alakított ki. A kiválasztott módszerek teljes körűen segítették a téma feldolgozását, és a következtetések levonását. Munkájában a szerző feltárva a hatályos ABV mentesítő NATO STANAG direktívák hazai ABV védelmi rendszerbe történő beépítésének elvi lehetőségeit, elemezve az új generációs ABV mentesítő eszközök technikai háttérének, műveleti alkalmazásának tapasztalatait, azonosította az ABV mentesítés rendszerelemeit, és egyértelművé tette a rendszerfolyamatokat.

Elemzéseket folytatott az ABV mentesítő alapelveknek a hazai ABV védelmi rendszerbe és a műveleti környezetbe történő adaptálási lehetőségei vonatkozásában. Kutatása eredményeként kidolgozta az ABV mentesítő állomás telepítésével és működtetésével összefüggő műveleti tér specifikus alapkoncepciót, illetve az új generációs ABV mentesítő eszközök által biztosítandó ABV mentesítési eljárások doktrinális háttérét. Javaslatot tett továbbá az ABV mentesítő kiképzési rendszer kialakítására, mely ötvözi az új generációs mentesítő eszközök használatára történő képesség-specifikus felkészítést, valamint a hatályos MH Kiképzési Doktrínában foglalt kiképzési eljárásrendet. A NATO Szimulációs Kiképző Központban a témában szerzett tapasztalatai lehetővé tették, hogy a következtetéseit több oldalról is bizonyítsa. A következtetései megalapozottak, helytállóak.

Munkamódszerét tekintve a doktorjelölt rendszerszemlélettel vizsgálta a témát, így a harctámogatás rendszerének megfelelően, egymásra épülve tagolta tartalmi egységekre a vizsgálatokat és kereste az erőmegóvás lehetőségeit. Következtetéseit főként deduktív logikai úton hozta meg. Szimulációs térben végzett kísérlettel is bizonyította az állításai helyességét. Külön értéket képvisel a dolgozatban a gyakorlati tapasztalatok beépítése, valamint, hogy olyan eljárásrendet dolgozott ki, amelyet régóta vár a szakma.

Az értekezés szerkezete jól tagolt, felépítése rendszerszemléletű. A nyelvezet világos, érthető és stilisztikailag is megfelel a tudományos írásművekben elvárható követelményeknek. A problémafelvető, rendszerező, elemző módszerei jól ötvöződnek a hazai és missziós gyakorlatban szerzett tapasztalataival, melyek segítették a következtetések kialakítását. Az

ábrák nem öncélúak, jól szolgálják a téma kifejtését. A leadott értekezésről elmondható, hogy a cím és a tartalom összhangban van, a kutatás folyamata jól követhető, a műhelyvitan elhangzott javaslatok beépültek az írásműbe.

A megfogalmazott következtetések valós kutatáson alapulóak, helytállóak, több új megoldást is kínálnak. A jelölt javaslatainak többsége a gyakorlatban jól alkalmazható.

A felhasznált irodalom megfelelő merítésű, igényes forráskutatást végzett, azokat megfelelő módon dolgozta fel, és ötvözte a saját eredményeivel. Emelte volna a munkája értékét, ha a kutatása során a témában korábban készült publikációkat nagyobb mértékben és szélesebb spektrumban használja fel. Annak ellenére, hogy nincs rövid irodalmi áttekintés és a felsőindexek használata néhol zavaró, és a hivatkozások letöltésének ideje nem életszerű, körültekintő, sok szempontú megközelítésben elemezte a vonatkozó tudományos írásműveket, és azok hivatkozásait a szabályoknak megfelelően adatokkal adta meg. A nemzetközi és a hazai források értékelése és felhasználása a téma kimunkálásában alkotó módon valósult meg. A bizottság kérdéseire bizonyos mértékben hiányos válaszokat adott a jelölt.

Követelményeknek való megfelelés. Az írásmű a jelölt önálló munkája, tartalmi és formai szempontból is megfelel az NKE Doktori Szabályzatában előírt követelményeknek és a tudományág kutatási célkitűzéseinek

A jelölt eredményeinek ismeri el a bizottság az alábbiakat:

1. A felvázolt hipotéziseinek megfelelően igazolta és bizonyította, hogy az újgenerációs ABV mentesítő eszközök rendszerbeállítása kapcsán indokolt a paradigmaváltás a hazai teljes ABV mentesítési eljárásrend terén. A hatályos NATO STANAG direktívák szellemében szükséges egy teljesen új alapokra helyezett ABV mentesítési koncepció kidolgozása, mely a hazai szabályozás hiányában, a jelenkor ABV természetű biztonsági kihívásai eredményeképp kiemelt prioritással bír.

2. Kidolgozta a Magyar Honvédség teljes ABV mentesítésre vonatkozó koncepcióját, az ABV mentesítő állomás telepítési és működtetési rendjének szabályzását. Ajánlásokat fogalmazott meg az ABV mentesítő alegységek szakkiképzési hátterének megteremtésére, az ABV mentesítő szakkiképzési program kialakítására, valamint a szakkiképzések színhelyéül szolgáló ABV mentesítő gyakorló pálya létrehozására.

3. A szimulációs térben lefolytatott, illetve valós végrehajtású alapú vizsgálatok során bizonyította, hogy az általa kialakított teljes ABV mentesítési koncepció képes a műveleti környezet sajátosságaiból adódó igényeket hatékonyan kielégíteni. Tudományos kutatási eredményei alapján igazolta, hogy az általa kidolgozott újgenerációs ABV mentesítő eszköz alapú ABV mentesítő állomás telepítésére és működtetésére vonatkozó NATO komfort alapkoncepció adaptív választ jelent a szövetségi rendszerben végrehajtott műveletek ABV harctámogatási feladataiból fakadó kihívásokra.

4. Nemzetközi katonai vezetési és irányítási modelleken keresztül javaslatot tett a teljes ABV mentesítési folyamat parancsnoki tervezési eljárásrendjének kialakítására, az ABV mentesítő állomás folyó műveleti alkalmazásának parancsnoki vezetési rendjére.

A bírálóbizottság megállapította, hogy az értekezésben megfogalmazottak a jelölt saját kutatásának eredményei, a témát megfelelő célkitűzések mentén, korszerű kutatási módszereket alkalmazva, és a fontosabb részletekre kiterjedően dolgozta ki, következtetései megalapozottak, javaslatai a gyakorlatban jól alkalmazhatóak.

A nyilvános vitán a Bizottság kérdéseire a pályázó által adott válaszok csak részben voltak elfogadhatóak, de az előadás során azonban kellően bizonyította szakmai jártasságát a témában, valamint, hogy önálló kutatásra alkalmas, ezért a Bírálóbizottság javasolja az NKE **Egyetemi Doktori Tanácsának, hogy Szabó Sándor részére a PhD fokozatot a Hadtudományok tudományágban ítélje oda.**